

BJØRN MATTHES

Bjørn Matthes blev født i 1944, og byttede som blot 10-årig de vante og trygge omgivelser i Aarhus ud med en ny tilværelse i Løgten. Få her et indblik i udviklingen af Løgten som by og en forståelse for omvæltningen hos den 10-årige tilflytter. Hvordan fordrev man mon tiden i Løgten?

Erindringerne er skrevet af Bjørn Matthes selv og indsendt af Skødstrup Sogns Egnsarkiv.

BEGYNDELSEN

Som 10-årig tilflytter til Løgten i 1954 husker jeg den store forskel, det var at komme fra Aarhus og herud. Jeg gik i en skole, hvor der kun var drenge (34 styk) som man dårligt nok kendte. Dog husker jeg stadig min sidekammerat Nils Malmros og et par andre.

I den nye klasse på Skødstrup skole vidste alle fra første dag, hvem jeg var, og hvor jeg boede. Skoleåret begyndte 1. april. Der var syv klassetrin med fire lærere, der fik hjælp af sognepræsten. Hvordan de fik skemaet til at gå op, ved jeg ikke. Det tog lidt tid at vænne sig til sproget herude. Det hed for eksempel ud til Aarhus, jeg var vant til at sige ind til Aarhus. Desuden en sjov blanding af dialekt fra Mols.

FRITIDEN

I det lange middagsfrikvarter kunne dem, der boede i Løgten og Skødstrup tage hjem for at spise. Mange gange cyklede vi om kap ned af bakken, når vi skulle hjem.

En anden ting, som var anderledes, var, at for at blive rigtigt integreret i byen skulle ens far helst spille l'hombre på kroen, men det var vist ikke noget for min far.

1955 var året, hvor Løgten fejrede 100 år med festoptog gennem byen og cykelringridning for børn. Det var jeg med i, og den lokalt til lejligheden udvalgte borgmester havde iført sig borgmesterkæden.

Lige overfor lå en gård med køer og grise og to heste, som blev brugt til alt markarbejdet. Jeg har prøvet at luge roer på marken, hvor man nu opfører Bangsbo-parken. I det område var der en fin ski- og kælkebakke de år, hvor marken ikke var pløjet.

Der var også en god skøjtebane, der hvor Q8 og motionscentret ligger i dag. Marken blev om vinteren altid oversvømmet og mange børn og voksne løb på skøjter der, det var især meget fornøjeligt om søndagen, når der var mange voksne.

Også om sommeren var det et meget frit liv. Vi spillede fodbold på markedspladsen ved kroen, og cyklede til Vosnæs Pynt for at bade ved siden af den lille teltplads. Teltpladsen blev også besøgt af tyske campister, der kom år efter år. Mange fra Løgten lå i telt dernede sommeren igennem. Ved det sidste kampestenshus hen mod skoven var der et ishus, samt toilet og vand til campisterne.

MULIGHEDERNE

I 1956 startede Helge Dreyer Sørensen og Henning Jørgensen FDF i Løgten, og snart var alle drengene med. Vi indspillede to smalfilm om livet i stenalderen. Det foregik i haven til den nedlagte skole i Segalt, som faderen Carl Dreyer Sørensen havde købt for at drive et hønseri på stedet. De kom fra Risskov, hvor Carl Dreyer havde et malerfirma; men på grund af svigtende helbred, valgte familien at flytte på landet. Efter cirka ti år med forskellige lokaler rundt omkring i byen blev den gamle skoleinspektørbolig Grenåvej 632 ledig, og kommunen overgav det til ungdommen. FDF fik overetagen; men det var nogle

små rum, og vi foreslog kommuneingeniøren en plan for ombygning af overetagen. Det var med nogen skepsis, vi fik tilladelsen, da vi var en flok unge på 18 til 22 år. Han var ikke overbevist om, at vi ville kunne fuldføre arbejdet.

Aftalen gik ud på, at kommunen betalte materialerne, og vi lavede arbejdet. Lokalerne blev flot sat i stand, og de bruges nu næsten uændret af børnehaven Klatretræet. Det var nu lidt nemmere dengang, vi kunne gå op og tale med sognerådsformanden om de ideer, vi unge havde.

UDVIKLINGEN

I tresserne begyndte den store udbygning af Løgten by. Først udstykkede man området Egevej, Berberisvej og Grankrogen, og kort efter på marken, der lå bag vores have. Det blev til Manbjergvej og Smedestien (nok opkaldt efter den markvej, der førte ned til smeden i Løgten).

Marken bag vores have var en dejlig legeplads, når der var høstet og kornet kørt hjem. Mange af byens børn fløj med drager i de flotteste udførelser, og om aftenen havde nogle af dragerne nefablændere bundet til halen. Det så flot ud, når det blev mørkt. Min far lærte mig at lave en firkantet drage, som var meget let og nem at sætte op. Nogle dage, når vinden kom fra øst, satte jeg den op, inden jeg gik i skole, jeg bandt den fast i et træ, og den blev først taget ned, når vinden løjede af om aftenen

Området havde flere store arbejdspladser, Segalt Møllens Brødfabrik og Ostemejeriet i Skødstrup. Arbejde og bopæl var tæt på hinanden, så det var let at komme i kontakt med forældrene, hvis der opstod problemer.

Skødstrup Ostemejeri, Jørn Timm, 1964

Jeg husker ikke, at det var svært at finde på noget at lege, selvom der ikke var nogle, der satte os i gang. Der var stor kreativitet, og mange ideer blev afprøvet. Blandt andet fik vi i sommerferien lov til at smede jern ud i forskellige forme hos smeden. Det var imponerende at se det glødende jern blive hamret ud.

Min bror Torben lavede en smøregrav i vores baghave sammen med nogle kammerater, hvor de tilbød at reparere sæbekassebiler for andre jævnaldrende i gaden.

I 1978 da motorvejen rundt om Løgten/ Skødstrup blev åbnet, drog en delegation af borgere i veteranbil til Aarhus Rådhus. Her var der en uddeling af halm, da man mente, der var brug for, at byrådet fik skiftet halmen i træskoene. Samtidig udråbte man området til en selvstændig fristat. Efter at motorvejen

var åbnet, blev der holdt tale af rådmanden for trafik. Han lovede, at nu da vejen kom under Aarhus Kommune, skulle der ske en forskønnelse og forbedring af Grenåvej, som havde været stærkt plaget af den livlige trafik til Djursland. Dette løfte er vist endnu ikke blevet indfriet.

Alle biler blev standset ved indkørslen til byen, og der blev uddelt pas til alle, der kørte igennem byen. Forretningerne afholdt konkurrencer, det var en sjov og spændende dag.